Ч. 254. Субота 8 (21) падолиста 1903. Рік XIII.

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни.

Редакция і Адміністрация: улиця Чарнецкого ч. 12.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жаданє за вложенєм оплати почтової.

Рекламациї незапечатані вільні від оплати почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої“.

Передплата у Львові в аґенциї дневників пасаж Гавсмана ч. 9 і в ц. к. Староствах на провінциї:
на цілий рік К 4·80
на пів року „ 2·40
на чверть року „ 1·20
місячно . . . „ —·40
Поодиноке число 2 с.

З почтовою пересилкою:
на цілий рік К 10·80
на пів року „ 5·40
на чверть року „ 2·70
місячно . . . „ —·90
Поодиноке число 6 с.

Вісти політичні.

(З парляментів австрийского і угорского. — Дешанель о політичній ситуациї в Европі. — Договір панамский).

Нині має ся відбути у віденьскім парляменті велика баталія — має ся вести дискусия над звістною бесїдою президента міністрів дра Кербера. Чи з тої дискусиї виробить ся обструкция, годі ще нинї сказати; але що борба заведе ся велика, то річ певна, бо вже всї клюби прилагодили ся до неї і визначили своїх бесїдників. — Руский клюб — як доносить Fremdenblatt — відбув оногди також засїданє, на котрім обговорював ситуацию політичну і послїдну бесїду президента міністрів дра Кербера, постановив взяти участь в дебатї над бесїдою президента міністрів та визначив на бесїдника пос. Романчука.

Богато шуму не лиш на Угорщині, але й нашій половині держави наробила бесїда Тіши виголошена дня 18 с. м. з нагоди бесїди дра Кербера, котрий порушив був також і угорскі справи. Ґр. Тіша сказав: Коли президент міністрів одної держави відзиває ся о державнім праві другої держави, то єго відзив не може мати анї правної сили анї ніякого політичного значіня. То дилєтантскі вискази, як кажуть в Анґлії „знатного чужинця“, до котрих не можна прикладати великої ваги. Одиноке питанє, яке нас дотикає, а котре нікого не обходить нічого, єсть для нас то, що обєм, натура і зміст конституцийних верховних прав угорского короля установляє угорске право державне. Ліберальна партия заявила недавно тому, що політична одвічальність міністерства розтягає ся на все ділане корони. Ліберальна партия заявила також, що обєм конституцийних прав угорского короля може бути колинебудь змінений угорским законодавством, значить ся королем в спілцї з угорским парляментом. Коли же би хтось хотїв в сїй справі до нас мішати ся (натяк на др. Кербера), то я гадаю, всї чинники угорского публичного житя відперли би то енерґічно.

Отже тота бесїда Тіши не сподобала ся деяким політикам у Віднії они станули по єго сторонї та заявили, що готові боронити єго становища; др. Кербер однакож відповів, що бесїда Тіши байдужна для него.

В парляментї францускім промавляв нинї пос. Дешанель, забираючи голос в дискусиї над буджетом, а вказуючи на подорож італїяньского і анґлїйского короля та президента Любета та зазначуючи практичний змисл Анґлії, запитував, чи зближенє Франциї до неї буде тревале. Бесїдник єсть тої гадки, що в виду конкуренциї Німеччини і Сполучених Держав теперішна політика Анґлії опирає ся на тім, щоби узискати поля збуту. Франция мусить бути помічною при зближеню Анґлії і Росиї в інтересї обох сторін. Дальше згадував бесїдник о становищи Франциї супротив Анґлії підчас війни трансвальскої і каже, що тої політики треба й дальше держати ся. В справі Марокка — казав бесїдник— не будемо вести війни. Нема справ, котрі не дали би ся залагодити в дорозї дипльоматичній або за помочию мирового суду. Обговорюючи недавно заключену угоду Франциї з Анґлією в справі мирового суду, казав бесїдник, що не можна тої угоди критикувати скептично, лиш треба зачекати на вислїдки. Союз з Росиєю творить основи францускої політики. Бесїдник похвалював удїлене Росиї фінансової і дипльоматичної помочи, а згадуючи о справі македоньскій і порозуміню Австриї з Росиєю, зазначив, що всяке ослабленє Австро-Угорщини значило би ослабленє Франциї. Франция повинна дїлати спільно щодо залагодженя македоньскої справи через Австрию і Росию, щоби тим забезпечити ся, аби справа та не була залагоджена против інтересів Франциї.

Договір, який Сполучені Держави заключили з панамскою републикою в справі панам-

ЗАКЛЯТІ СКАРБИ.

(З болгарского — Василя Кенчева.)

(Конець).

Велко належав до таких самих людий. Він прогайнував на такі виправи всьо, що лишив єму батько, а тепер жив без гнїзда, як зазуля. Де може, то з'їсть, або переспить ся, як нема що їсти, постить. Ніколи не жалує ся на свою долю, все веселий, без журби, начеб мав табун з триста коний.

Окрім сего Велко мав инше ремесло. Збирав зїле, сушив і лїчив ним всякі недуги. Зїлє носив в старій торбі, котрої ніколи з плечий не здіймав. Були там: материнка, шальвія, вовче лико, собачий язик, чемериця, любисток і богато, богато инших, котрі помагали в ріжних недугах.

Часом Велкови удавало ся в тім знахорстві, але часами виходив з ним лихо.

Раз лучило ся, що дав одному черцеви напити ся вивару з чемериці. Чернець жалував ся на біль в грудех. Щось єго давило. Випив чернець то лїкарство, але в тій хвили погіршило ся єму так, що перед вечером помер. Инші черцї зловили Велка, набили порядно і замкнули до комірки разом з божевільними. Трийцять шість днїв сидїв Велко в монастирскій пивници о хлїбі та водї, але за той час не дармував. Разом з божевільними вибив діру в мурі і утїк одної ночи, а з ним і божевільні. Про сего черця він часто згадував. „Іванова хата, то нїчо — говорив — але битя не забуду ніколи. Коби він був Болгарином, то нехайби вмирав, проклятий син! Кілько то Болгарів я накормив чемерицею і нічого їм не стало ся. То був Грек, мара єго бери, хирляк, не міг видержати, спух тай вмер. Бо й як міг Грек пити чемерицю? Грек не може їсти паприки, якжеж міг пити чемерицю? Чемериця є девять разів острійша від паприки!“

Два другі були се Ніно Пустиня і Пейо Крачуля. Оба дуже путящі молодцї. Пустиня сильний, як бик, неустрашимий і зручний, а знов Пейо скочив би в огонь на приказ Ґорана.

Та чвірка дожидала північи, а було се перед сьв. Юром. Ґоран знав, що коли скарб є де закопаний, то він сам покаже ся якимсь знаком, о самій півночи. Покаже ся огник над землею.

— Слухайте — сказав до них Ґоран — незадовго вийдемо на вершок гори. Будемо дивити ся на всї сторони, кождий буде пильно уважати. Коли котрий побачить огник, покаже єго другим і всї підемо на то місце. Всї разом! Нїхто не вирече анї слова. Борони Боже! Одно вирече слово, а цїла робота нї на що. Мовчки побіжимо на то місце. Якби там явила ся яка гадина, або який зьвір, то не треба бояти ся. Без страху! Лови за уха і тягни! Тут лише трохи відваги і більше нїчого.

— І чоловіка не бійте ся також — додав Велко. — Чи то чоловік, чи який мурин, то все одно. Не лякайтесь!

— Анї не кліпну оком — крикнув Пустиня — най буде буйвіл, то обірву єму уха.

— Ей, товариші, товариші — сказав Велко, накладаючи люльку — дайте менї лиш одно „щастє“, а в двох днях утонете в золотї! Але нема „щастя“, нема!... Що чоловік находив ся, що наволочив ся, але єго не знайшов!...

— Але що се є то „щастє?“ — спитав Петро Крачуля. — Чи ти єго бачив?

— „Щастє“?... То така трава, корінь, подібна до медового зїля. Я єї не бачив, але єї знаю. Чи ви бачили зїле, зване конюшиною? Має на кождім билї по три листочки. Шукайте конюшини, що мала би чотири листочки на билї. Як знайдете, то маєте „щастє“. Розкопайте тоді землю і витягніть корінь... Люди, що мають „щастє“, нині дуже рідкі. Давно бувало їх більше, тому й сьвіт був тоді лїпший.

— Лишень черепаха знає, де є „щастє“ — відозвав ся Велко — черепаха, то шкаралющна жаба. Она знає про него. Она по їжаку найстарша гадина на сьвітї. Їжак лише о три дни старший від черепахи. І то не кожда черепаха знає, де є „щастє“. Лишень деякі старші черепахи се знають. Черепаха жиє так довго, як орел. Може жити аж пятьсот лїт.

— О скілько памятаю — говорив дальше Велко — то один старий селянин, Сокол на імя, мав таке „щастє“. Єго сини мають тепер по два тисячі кіз, а кілько ще менших маєтків!...

Старий Сокол, пасучи кози, найшов черепашині яйця. Скочив до голови по розум і огородив їх. Іде черепаха і не може зближити ся до яєць. Окружає двічи огороду, а не могучи дістати ся до яєць, починає плакати. Плаче як чоловік. Проливає слези. Стояла так довго,

ского каналу, постановляє, що република відступає Сполученим Державам на вічні часи цілу територію републики потрібну до вибудованя каналу, а до того ще по 10 до 12 миль анґлійских по обох боках каналу, при чім позваляє Сполученим Державам виставити укріпленя на обох кінцях каналу. Міста Панама і Кольон задержать самоуправу, доки будуть могли удержати порядок і добрі відносини санітарні, евентуально можуть бути змушені до сповненя тих условий. Република панамска дістане від Сполучених Держав 10 міліонів долярів. Наконець постановляє договір, що канал має бути для всїх народів неутральний під рівними условіями.

Загальні збори жіночого товариства „Труд.“

Дня 7 н. с. падолиста 1903 р. відкрила предсїдателька ради управляючої п. Герміна Шухевичева загальні збори членів товариства „Труд“ короткою промовою, в котрій піднесла гарний розвій товариства, подякувала патріотичній публиці нашій, що помогла при купні дому для товариства і піднесла заслуги дирекції і членів ради около розвитку „Труда,“ а сконстатувавши, що так оповіщенє сих зборів як також число учасників відповідає вимогам статута, візвала присутних до вибору президиї зборів. — Предсїдателькою зборів вибрано паню Герміну Шухевичеву, заступником адвоката д-ра Стефана Федака, а секретарями п-ну Ольгу Барвіньску і п. Александра Сероїчковского. Потім уділила предсїдателька голос директорови Василеви Нагірному, котрий виголосив слїдуюче справоздане з діяльности ради управляючої товариства Жіноча спілка промислова „Труд“ за рік адміністрацийний 1902/3.

Дня 1 липня 1902 р. розпочав ся а дня 30 червня 1903 скінчив ся рік адміністрацийний товариства і за сей рік адміністрацийний складає его рада управляюча справоздане з своєї дїяльности. — В справозданю за рік минувший наведено причини, за-для котрих не відкрито продажи товарів і потреб до жіночих робіт як се статут товариства постановляє, а вікрито тілько робітні; причинами тими були: брак відповідного капіталу і брак сил фахових до веденя відділу торговельного. Причини ті в році, за котрий складає ся справоздане, змінили ся о стілько, що Публика достарчила більше капіталу як в році минувшім а іменно капітал уділовий піднїс ся з 5638 К 10 с на 7829 К 60 с, а вкладки на книжочки піднесли ся з 2217 К 46 с на 30.378 К 97 с. Стан вкладок на уділи і на книжочки виказують з днем 30 червня квоту 38.2(8 корон 57 сот. Квота та вистарчила би була на отворене склепу в більших розмірах, однак не було ще часу достаточного на підготовлене фахово-образованого персоналу до обслуги того склепу, а крім того заряд уважав за хосенне для товариства користати з нагоди і закупив каменицю в Ринку, в котрій приміщено робітні, і в котрій єсть також відповідний льокаль на уміщене опісля склепу. В цїли вишколеня персоналу до обслуги отворити маючого ся склепу, відкрито в тім році продажу материялів до робіт жіночих потрібних, як також продажу полотна, килимів, виробів панчошкових, вишивок і т. п. в однім з убікацій власного дому на першім поверсї. В відділї тім заняті суть під доглядом дирекції ті молоді панночки, котрі наміряють посьвятити ся заводови купецкому. Крім відкритя в тім році відділу торгового, відкрито ще відділ моднярства позискавши на управительку его фахову силу і робітню біля получено з відділом гафтярства. Товариство відкрило отже: робітню суконь, робітню біля, сальон мод, відділ гафтярский і відділ торговельний. В робітнях тих виконано в сїм році около 4000 штук а то в робітни суконь 382 замовлень на звиш 500 штук, в робітни біля 209 замовлень звиш 3000 штук, а сальон мод виконав около 200 капелюхів. В цїли вишколеня потрібних сил фахових в відділах робітень і в цїли подання можности молодим дївчатам привчити ся крою і шитя суконь і біля, як також моднярства розширено в тім році бурсу при товаристві на 25 місць і уряджено слїдуючі курси: 3 курси крою суконь, курс крою біля, курс гафту а крім того для дївчат уміщених в бурсї заведено науку рахунковости купецкої і науку німецкого язика. При відділї моднярства отворено школу, котрої курс тревати має десять місяців. Заряд товариства докладав отже всякого стараня в тім напрямі, щоби з одної сторони придбати товариству до его розвитку потрібні сили, а з другої сторони, щоби шукаючим науки дати можність єї знайти. Досьвід хоть не довголїтний показав вже, що висліди сего заряджения буде з хісном не тілько для товариства але і для загалу, бо так учениці учащаючі на курси з сьвіта як також уміщені в бурсї тов. образують ся фахово і вчать ся у нас працю пошанувати і єї оцїнити. Обставина, що так до бурси як також на курси зголошують ся дївчата не тілько з робітничих, але також з сфер висших єсть ознакою, що суспільність починає щораз більше інтересувати ся ремеслом та промислом, а се ворожить красшу будучність.

(Конець буде).

Новинки.

Львів дня 20 го падолиста 1903.

— **Іменованя.** Ц. к. львівский висший суд краєвий іменував канцелярийного офіцияла в Тернополи Руд. Вархаловского, старшим канцелярийним офіциялом в Золочеві.

— **Ц. к. Дирекция почт і телеґрафів** оповіщує, що з днем 16-го с. м. заведено при уряді почтовім в Гусятині службу сїльского листового для місцевостий Суходіл, Сидорів, Шидлівці, Тронівка і Боднарівка.

вкінци вернула ся. Старий Сокол пішов за нею. До півночи ходила черепаха, а Сокол за нею. Знайшла черепаха одно „щастє“. Викопала его з землї і вернула з ним. Положила его коло каміня, що окружало єї яйця, і оно розскочило ся. Потім сховала щастє недалеко, а Сокол забрав его. Тим талїсманом отворив собі вхід до замку „Дївиче городище“, там на горі, де випливає ріка Осойниця. І великі скарби забрав звідтам „дєдо“ Сокол. В цїлій околиці не було нікого, котрий рівнав би ся богацтвом з Соколом.

— А тепер де находить ся талїсман? — спитав Крачуля, що лежачи на череві, з розявленим ротом глядїв на Велка.

— Е, брате, пропав, запав ся на дно землї! — відповів Велко, віддихаючи тяжко. — Одної ночи розбійники напали на дім Сокола, коли дома не було синів. Цїлу ніч мучили старця, щоби віддав їм талїсман, але він не дав. Сокол був завзятим старцем. Що сказав, сего не відкликав. Умер з муки а талїсману не видав.

— Ах, коби то можна его віднайти — додав Пустиня.

— Але де? — сказав Велко і махнув рукою. Якби я его знайшов, не віддав би его за цїле королївство Румунії!

Ніч робила ся що раз темнїйша. Збирали ся чорні хмари. Повстав сильний вітер. Від часу до часу роздавали ся глухі громи, а блискавиці, пронизуючи вужем воздух, осьвічували околичні поля і лїси.

— Вже час — крикнув Ґоран. — Збирайте ся!

Всї стали, взяли свої торби, довбні і рискалї.

— Тепер — сказав Ґоран — видрапаємо ся на вершок гори і розглянемо ся довкола. Глядїть уважно. Нехай ніхто не писне анї слова; будьте як німі. Коли покаже ся який огонь, великий або малий, всї там побіжимо. Відтак знаєте, що маємо робити. А без страху! Будьмо відважними! Всї разом! Тримайте ся остро! Чи пес вилетить напротив вас, чи вуж, чи звір який, чи чоловік, чи навіть сам чорт, то все одно. Хапайте за уха і не бійте ся! Отже наперед!

Вийшли на вершок і дивили ся на всї сторони. Нїчого не видати. Лише вітер виє страшно. Корони дерев хилять ся аж до землї. Вітер гуде, а подертий кафтан Велка рве ся в кусники. Вітер проникає его свобідно, лише пошарпані береги підносять ся в гору. Наші глядачі скарбу дивлять ся і не бачать нїчого. Стоять як прокляті. І важко і прикро їм на души. Убийча мовчанка. Минуло пів години, нема нїчого. Ніно Пустиня тупнув ногою з пересердя. Велко сплюнув, отворив рот, щоби наговорити вітрови, однак пригадав собі, що треба мовчати, отже пригриз губи і замовк. І знов минуло пів години і знов нїчого не видати. Ніно почав нарікати, але бачучи при сьвітлї блискавиці спокійне лице Ґорана, успокоїв ся.

Велкови здавало ся, начеб огник блиснув з одної сторони. Стрепенув ся із страху та радости. Трунув Ґорана і показав єму пальцем. Ґоран не замітив нїчого. Прочі два також нїчого не бачили. Вкінци і Велко не бачив нїчого. Обман очий, страшний обман! Час минає, вітер виє, товариші стоять.

Десь далеко в долині заблисло. Ґоран се замітив, побачив і Пейо. Ось огник, ось полумінь. Вітер єї роздуває, видять єї всї. Ґоран здержує їх руками, щоби чекали. Треба добре придивити ся, де то, а тоді вирушать. Огонь пригас і знов заблис.... Нема найменшого сумнїву. Полумінь. Ґоран звернув свій бистрий зір просто на полумінь. Заблисло; пізнав місце: то там. Дав знак товаришам, щоби бігли за ним. Насунув ковнїр на уха, щоби не пірвав его вітер і пустив ся до полуміни. Инші за ним як курята за квочкою.

Ґоран був здоровець, а хотяй перейшов вже пятьдесятку, не знав, що то утома. Ґоран біжить, сковзаючи ся по траві, як ящірка пересмикує ся поміж корчі, як вивірка скаче крізь терне. Суне як стріла.

Ніно Пустиня біжить швидше як хорт, не звертаючи уваги нї на що! Несказана радість пхає его наперед, здає ся єму, що буяє на крилах, що він легкий як перо. Пейови мигають вже тепер поперед очи чорні буйволи і кований віз. Ох, як він мріє все про чорні, великі буйволи з крутими рогами! Але де на се гроші! Доси не мав гроший. А тепер?... Ще хвилька, а котел з дукатами буде перед ним.

Велко, згубивши оден ходак, біжить наперед з босою ногою. Від бодаків та терня поранив собі ногу. Кров тече, але він навіть не чує!... Біжить що сили!

Що за пітьма, хоч око вибери! Лише осьлїплюючі блискавиці осьвічували від часу до часу дорогу. І тоді мож було бачити чотирох товаришів, що мчали як духи.

Велко зачепив одним ходаком о корч і упав як підрубане дерево. Не крикнувши навіть „ох“, зірвав ся, вхопив за шапку і як вихор помчав за товаришами.

Наближають ся до цїли. Є се винниця старого Станоя. Тут блиснув огонь. На горішній стороні винниці задержав ся Ґоран, задержали ся й инші. Ґоран положив ся на землю і повзав краєм винниці. Товариші зробили те саме.

Ясна блискавиця осьвітила на миг околицю простір. Ніно, як серна, передирав ся поміж корчі винограду. Побачив голову і великі уха.... Вхопив за уха з цїлої сили і тягне. Щось фиркає, щось скаче. Ніно немов осліп. Велко почув, що его щось тріпнуло по шиї. Хватає щось, наче хвіст і щось наче хвіст має в руках.... Опер ся і тягне. Ґоран вдивив ся. Щось ворушить між виноградом, щось підносить ся. Пейо перестрашений підносить довбню, щоби его ударити. Ґоран здержує его руками, схиляє ся, доторкаєсь пальцями.... Щось, як борода. Хватає за бороду і тягне, чути крик: „Ох, ох, ох!“ То людский голос. Але се нїчо.... Ґоран тягне. Пейо стоїть з піднесеною довбнею.

Всї здригнули ся.

— Боже, Боже, ратуйте, огонь, сірка, громи, біси! Стано, Стано, прокля....

— **Войскові вправи піхоти в стріляню** будуть відбувати ся на замарстинівских полях під Львовом в днях від 24-го до 28-го с. м., т. е. від вторка до суботи слідуючого тиждня в часї від 8-ої години рано до 2-ої години по полуднн. На час зґаданих вправ будуть заперті для всякого руху доохрестні лїси, дороги і поля на просторі обіймаючім Збоіска, Грибовичі, Голоско і Замарстинів.

— **Намірена крадїж в черновецкім урядї податковім** Віденьскі часописи донесли про увязнене нотарияльного писаря А. Вереша, родом з Буковини, що хотів доконати вломаня в податковім урядї у Відни. Відтак виказало ся, що арештований Вереш наміряв доконати вломаня до каси в черновецкім податковім урядї при помочи двох своїх синів б. податкового офіциялла Августа Вереша та актора Франца Вереша. Обох синів також увязнено і відставлено до карного суду.

— **Руска бурса в Стрию** мала в минувшім шкільнім роцї по потрученю датку з леґату бл. п. Кардинала Сембратовича 5000 кор. і датку Н. Н. 2000 кор. призначених на фонд коренний 12 887 кор. 51 с. В бурсї було 43 питомцїв, котрі всї перейшли до висших кляс з добрим, а між ними 9 з відзначаючим поступом. Селяньских синів було в бурсї 28.

— **Обманець.** Сими днями прийшов до Солонки під Львовом якийсь мужчина, аби наймити двох паробків на службу, обіцюючи одному 42, а другому 48 корон місячної платнї; однако оба мусїли у него зложити титулом кавциї на лїберию по 20 корон. Двох таких кандидатів найшов він в Солонцї. Один з них, Михайло Білиньский, котрий взяв з собою 12 корон, пішов зі зґаданим мужчиною до Львова і доси не знати, що з ним стало ся, а другого, Михайла Білецкого, завів той незнакомий пан на площу св. Юра у Львові, взяв там від него 20 корон та дав ему в заміну 40 сот., щоби дав ся оголити, а сам пішов на обід, обіцюючи вернути ся по него. Білецкий ждав на него кілька годин, однако вкінци, коли не міг его діждати ся, вернув ся до Солонки без служби, без лїбериї і без 20 корон. Знакомі Білецкого дали знати про те львівскій поліциї, котра глядає за обманцем.

— **В справі залюбленої пари,** про яку ми вчера згадували, пишуть львівскі часописи, що Сара Ерлїх віднайшла ся і то у Львові в захоронцї Брата Альберта. Візвана на поліцию заперечила, немов би обікрала родичів. З дому родичів не взяла нїчого крім 6 корон на дорогу, а родичі видумали цїлу крадїж, аби єї тим лекше дістати до дому. Про поворот до родичів не хоче нїчого чути, бо они знущали ся над нею, особливо отець часто єї нобивав. Остаточно поліция віддала цїлу справу судови, а Сару полишено поки-що в захоронцї.

— **Страшна пригода.** В Дечинї, в Чехах, лучила ся сими днями страшна пригода. Зелїзничий будник Айхнер, повернувши зі служби до дому, застав свого 6-лїтного сина в калужи крови з перерізаним горлом. Побіч него лежала 8-тиждева дївчинка також з перерізаним горлом. На столї найшов Айхнер картку, написану жінкою, а на ній слїдуючі слова: „Ґуґо і дївчинка були нечемні і розгнївали мене. Лише Курт, мій любимець, був чемний. Я замкнула его до пивници; увільніть его звідтам“. — В пивници найдено заплаканого і наляканого хлопця. Слїдство виказало, що Айхнерова в приступі божевільства зарізала двоє своїх дїтий, а відтак сама відобрала собі жите, утопивши ся в недалекім ставі.

— **Зелїзнича катастрофа.** В недїлю о 4-ій годинї пополудни лучила ся в Земмерінґу пригода, зовсїм подібна до тої, яка лучила ся в лїтї коло Нового Санча. Именно від тягарового поїзду, що їхав під гору до Відня, відірвали ся 3 вози і впали із страшним напором на послїдні вози також тягарового поїзду, що стояв під Мірццушляґом (на дорозї до Триесту). Гамівничий того поїзду, що находив ся в послїднім возї, зістав убитий. Імовірно він спав, бо міг ще вискочити на час з воза, коли бачив, як вози гнали на него. Трех инших функціонарів із служби потерпіло тяжкі рани, а вози поїзду, наповнені углем, нафтою і т. и. порозбивали ся на дрібні кусники, шини повиривало з порогами — а особовий поїзд, що надїхав туди як-раз, був би певно вискочив із шин, наколи би не здержано его на еилу.

— **Вдова по італїяньскім мінїстрі Розано,** котрий застрілив ся недавно, дістала оногди апоплектичного атаку. В паперах по самоубийнику найдено документи, які доказують, що Розано упав жертвою клеветн, а властивим виновником цїлої справи був его тесть, адвокат Феррі. Той зажадав від социялїста Перґамато суми 5000 франків і обіцяв за те усунути его зпід надзору поліциї. В Неаполи вів він канцелярию разом із Розаном і уживав на телеграмі підписи свого зятя. То довело до непорозуміня, бо на Розана кинено підозріне, що то він зажадав тих 5000 франків.

Телеґрами.

Відень 20 падолиста. В мінїстерстві справ заграничних відбуло ся вчера засїданє спільних мінїстрів, в котрім взяли участь також др. Кербер і ґраф Тіса. Вела ся нарада над спільним буджетом. На нові пушки вставлено до буджету на 1904 р. 15 міліонів корон.

Будапешт 20 падолиста. Партия народна ухвалила вчера голосувати за відкиненем предложення о континґентї рекрутів.

Будапешт 20 падолиста. Директор урядів помічничих Кадер спроневірив 105.000 корон в мінїстерстві справ внутрішних. Кадер пропустив гроші на гуляцє жите та на гру підчас перегонів в Пештї і Відни. Спроневірника арештовано.

Льондон 20 падолиста. Італїяньска пара королївска прибула тут вчера з Віндзору і заїхала до італїяньскої амбасади. Вечером відбув ся пир в Ґільдгаль, на котрім льорд-мер вручив королеви адресу і виголосив промову.

Страшна блискавиця роздерла темні хмари. Осліпляюча.... Товариші задрожали. Скаменїли. Настав страшний грюкіт грому. Земля затрясла ся. Ніно пустив уха і в ноги. Грім повторив ся, Велко утік. Грім гукнув втретє з такою силою, що Ґоран цїлий задрожав. Іскри посипались ему перед очима, пустив бороду і нагло втеряв притомність, коли довгий огнистий вуж блиснув поперед него. Не видержав, перехрестив ся і утік, а Пейо за ним.

Все те стало ся в млї ока.

. . . .

На другий день в селї Ґайтаніца, в коршмі Мінка, сидів старий Станой на низькім стільчику. Окружили его селяни. Коршма була повна, а й на подвірю стояло народу чимало.

Старий Станой виглядав вельми нещасливо. Лице, начеб в нїм не було каплї крови, борода напів обдерта, цїлий запух. Оповідає серед гробової тишини; всї слухають его з великою увагою.

— ... Я прийшов вже пізно до винниці. Привязав осла до липи в єї горішній сторонї. Добув вина, напив ся трохи. Стемніло. А яка тишина! Зовсїм темно. Пан Біг дав, що вітер зірвав ся і лїс зашумів. Я обійшов довкола винницю, закурив файку і дожидаю півночи. Сон мене морив, а я бояв ся заснути, бо як засну, збуджу ся не легко. Я промивав очи, курив файку, ходив геть і назад, вкінци час прийшов. Так, прийшов час, отже я взяв трохи соломи і запалив, відмовив молитву і знов запалив солому. Запалив і на другім кінци винниці клапоть соломи, потім положив ся між корчами винограду, близько осла і задрімав.

— Але пощо ти запалив солому, „дєдо“ Станой? — спитав Ґоран, котрий сидів тихо в кутї і курив файку на довгім цибусї.

— Хиба не знаєш, що в навечеріє сьвятого Юра палить ся сьвячену солому в винницях, щоби забезпечити їх від граду? Була сє солома посьвячена на Різдво. Чи ти не знаєш, що така солома хоронить від граду? Чи ти не знаєш, що в яслах, де зложено дитя Ісуса, находила ся солома?

— Ми люди прості, „дєдо“ — відповів Ґоран — ми не розуміємо ся на таких річах.

— То так, Ґоране, то так Палить ся солому против граду. Отже коли я запалив і задрімав ся, зірвав ся сильний вихор. Буджу ся, і що бачу? Цїлий рій нечистих духів гуляє з вітром. Я застиг на місци.... Тьфу!... щось страшного той сатана!

Станой перехрестив ся. Всї селяни перехрестиля ся також, а Ґоран перехрестив ся тричи.

— Нехай Бог боронить, щоби вам лучило ся щось подібного. Жовч може пукнути із страху. Я бачив одного чорта Виглядав як рак, лише чорний як вуголь. Двома клїщами вхопив осла за уха, другий чорт всадив ся на бідне звіря, третий виліз на другого, четвертий ще висше і так чорт на чортї, а всї разом сидїли на ослї. Нияший знов, котрому очи сьвітали ся як вуглє, вхопив осла за хвіст. Блисло, а тут чорти з підкрученими хвостами і виваленими язиками....

— Аж страшно! Най Господь і св. Николай заступлять від такої біди!

— Ох, братя, се ще нїчо, слухайте дальше, що менї лучило ся. Оден з нечистих вхопив мене за бороду, і тягнув проклятий чортяка. Обскубав менї бороду. Що за страх, що за біль! Блисло! Тодї я побачив перед собою того чорта; перекинув ся в медведя, з головою сови і кровавими очима.... Я мав душу на рамени і чув, як виходила менї горлом. Боже! кликнув я: вмилуй ся над мною, розбий силу сатани!... І нараз дивно блисло. Роздав ся грім і тріск такий, що аж земля затрясла ся, а злі духи в одну мить щезли. Наче вихор утекли. Так то скінчило ся. Я стратив половину бороди, а жінка окладає квасом уха осла.

— Най Господь боронить кождого від такого нещастя — сказав Ґоран з великим зворушенем і співчутєм для Станоєвої бороди, котрої половина лишила ся вчера... в его руцї.

За редакцию відповідає: Адам Креховецкий.

ОГОЛОШЕНЯ.

З друкарнї В. Лозиньского — під зарядом И. Недопада. (Телефона число 527).